

fandtes inden for Fællesskabets øvrige institutioner, for tjenestemænd, der ansættes uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste, således at karriereforløbene for nyansatte tjenestemænd og for tjenestemænd, der er blevet overflyttet fra de øvrige institutioner, ikke reguleres ensartet, kan institutionen ikke over

for tjenestemænd, der er overflyttet fra de øvrige institutioner, påberåbe sig vedtægtens artikel 46 som begrundelse for den anførte forskel i den situation, som disse befinder sig i, i forhold til de nye tjenestemænds situation, der er blevet ansat uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste.

I sag 9/81

CALVIN E. WILLIAMS, tjenestemand ved Revisionsretten for De europæiske Fællesskaber, 15, route de Luxembourg, Bridel, ved advokat V. Biel, og med valgt adresse i Luxembourg hos denne, 18A, rue des Glacis,

sagsøger,

mod

REVISIONSRETTEEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved J.-A. Stoll, rettens sekretær, bistået af advokat A. Bonn, og med valgt adresse i Luxembourg hos denne, 22, Côte d'Eich,

sagsøgt,

angående de påstande, der er anført i stævningen,

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden A. Touffait, dommerne Mackenzie Stuart og U. Everling,

generaladvokat: G. Reischl

justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

Williams blev den 16. december 1976 af Rådet udnævnt til tjenestemand på prøve i lønklasse A 7 ved Kontrolkommissionen. Ved Kontrolkommissionens beslutning af 14. juni 1977 blev han fastansat i lønklassen.

Efter sin oprettelse ved traktaten af 22. juli 1975 fik Revisionsretten efterhånden opstillet og ansat det personale, der var nødvendigt, for at den kunne løse sine opgaver. Således blev sagsøgeren overflyttet til Revisionsretten ved en beslutning af 18. april 1978, truffet af Revisionsrettens ansættelsesmyndighed, som ekspeditionsssekretær i lønklasse A 7, løntrin 3, med virkning fra 1. maj 1978.

Ved beslutning af 29. maj 1979 blev han forfremmet til lønklasse A 6, løntrin 1, idet hans anciennitet inden for dette løntrin blev fastsat med virkning fra 1. juli 1977.

I skrivelse af 12. maj 1980 henviste sagsøgeren til, at nogle kolleger, med en faglig erfaring, der var 10 år mindre end hans egen, nyligt var blevet udnævnt til lønklasse A 6, og han anmodede i medfør af artikel 90, stk. 1, Revisionsretten om at »gøre noget for at rette denne anomali« (»do anything to correct this anomaly«).

I anledning af denne skrivelse sendte Leicht, Revisionsrettens medlem, der var

ansvarlig for personale og administration, et notat af 13. juni 1980 til Revisionsrettens formand, Murphy. I dette notat må han »fastslå, at tjenestemænd, der ansættes udefra på grundlag af kontrakter som midlertidigt ansatte eller hjælpeansatte i almindelighed får en bedre indplacering ved deres udnævnelse til tjenestemænd end deres fastansatte kolleger, der har været omfattet af ordningen i vedtægtens artikel 46«. Leicht finder i det samme notat, at »der ikke kan rådes bod på anomalien, således som den fremgår af en sammenligning af forholdene« for de forskellige tjenestemænd, der er indplaceret i lønklasserne A 4, A 5 og A 6.

Hvad Williams tilfælde angår — isoleret bedømt — anfører han, at da Williams er blevet udnævnt af Kontrolkommissionen og frit har accepteret sin indplacering, kan han alene forfremmes i overensstemmelse med vedtægtens artikel 46.

Ved skrivelse af 25. juli 1980 gav formanden for Revisionsretten derfor Williams det svar, at han ikke så nogen grund til at anse den pågældende situation som unormal, idet sagsøgeren første gang var blevet ansat af Kontrolkommissionen, ligesom Revisionsrettens forfremmelse af ham var sket i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser.

Sagsøgeren indbragte den 15. september 1980 en klage i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, over dette afslag på ansøgningen; klagen blev afvist ved beslutning af 13. november 1980.

Ved denne beslutning besvarede Revisionsretten ligeledes en anden ansøgning fra sagsøgeren i medfør af artikel 90, stk. 1, der angik den omstændighed, at Leicht's notat, der endnu befandt sig i sagsøgerens personlige aktsamling den 4. august 1980, ikke længere fandtes der i september 1980; ifølge ansættelsesmyndigheden var dette notat — et forvaltningsdokument til intern brug, der gav en mening tilkende — ikke et dokument, der omfattes af artikel 26, og derfor ikke burde ligge i den enkeltes akter, hvorfra det blev udtaget ifølge en beslutning af 26. august 1980.

Det er imod beslutningen af 13. november 1980, at sagsøgeren den 14. januar 1981 har anlagt nærværende sag, der er registreret på Domstolens justitskontor den samme dag.

I medfør af procesreglementets artikel 91 har Revisionsretten påstået sagen afvist.

Ved kendelse af 19. maj 1981 har Domstolen (tredje afdeling) truffet afgørelse om, at sagsøgtes afvisningspåstand henskydes til afgørelse sammen med realiteten.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (tredje afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har i stævningen nedlagt følgende påstande:

- »1) Sagen antages til behandling i realiteten.
- 2) Det statueres, at de indplaceringskriterier, der anvendes af Revisionsretten, hviler på forskelsbehandling

og ulighed, idet senere ansatte indplaceres højere end allerede ansatte.

- 3) Revisionsretten tilpligtes med virkning fra sagens anlæg at tilsikre sagsøgeren en indplacering, der mindst kan sammenlignes med den, som de af hans kolleger har, der er på omtrent samme alder, har den samme universitetsuddannelse og de samme faglige erfaringer.
- 4) Afgørelsen af 13. november 1980 annulleres i det omfang, sagsøgerens klage afvises.
- 5) Revisionsretten kendes erstatningspligtig for udvist tjenstlig forseelse, hvis skade kan anslås til 1 080 000 BFR, idet ethvert forbehold tages med hensyn til beløbets størrelse, og tilpligtes følgelig at udrede sagsøgeren den nævnte sum med rente 6 % fra sagens anlæg til betaling sker.
- 6) Revisionsretten idømmes i ethvert tilfælde sagens omkostninger.«

I sit mellemkommende skriftlige indlæg vedrørende formaliteten har *sagsøgte* nedlagt følgende påstande:

- »— afvisningspåstanden i medfør af procesreglementets artikel 91 tages til efterretning,
- sagen afvises,
- spørgsmålet om sagens omkostninger afgøres i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom.«

Sagsøgeren har i sit skriftlige indlæg vedrørende formaliteten nedlagt følgende påstande:

- »— principalt, afvisningspåstanden tages ikke til følge,

- subsidiært, formaliteten henskydes til afgørelse sammen med realiteten; der fastsættes under alle omstændigheder nye frister for fortsættelse af sagsbehandlingen.«

Revisionsretten har i sit svarskrift i fortsættelse af sine allerede nedlagte påstande nedlagt subsidiær påstand om frifindelse.

III — Sammendrag af parternes anbringender og argumenter

A — Formaliteten

Sagsøgte har anført, at både sagsøgerens klage og hans efterfølgende søgsmål må afvises på grund af åbenbar forsinkelse, fordi hverken sagsøgerens oprindelige indplacering hos Kontrolkommissionen eller Revisionsrettens udnævnelse og forfremmelse af ham er blevet anfægtet eller gjort til genstand for et søgsmål.

Da sagsøgeren ansøger om en indplacering, der er forskellig fra og bedre end hans egen, skal han først søge sin nuværende indplacering, der hævdes at være ugunstig, fjernet. Da han imidlertid — efter sagsøgtens opfattelse — indser, at det ikke er retligt muligt at gøre dette, har sagsøgeren »hævdet, at han har ret til en bedre indplacering med virkning for fremtiden på grundlag af en sammenligning med den situation, som hans kolleger befinder sig i«.

Men dette er under ingen omstændigheder relevant, fordi enhver sammenligning — der ikke kun er umulig på grund af forskellen mellem stillingerne — ligeledes skal ligge nær ved hans egen indplacering, som han har haft længe, og som der derfor ikke nu kan anlægges sag imod.

Idet sagsøgeren videre har taget sit udgangspunkt i klagefristen, regnet fra

den dag, hvor han fik kendskab til de foranstaltninger af individuel karakter, hvoraf den forskelsbehandling fremgår, som han er blevet offer for, har han anset de pågældende foranstaltninger som en »akt, der indeholder et klagepunkt imod ham«, jfr. vedtægtens artikel 90, stk. 2.

Eftersom indplaceringen af andre tjenestemænd, der er ansat efter sagsøgeren, ikke som sådan kan udgøre en akt, der indeholder et klagepunkt imod ham, »finder han tværtimod, at hans egen indplacering fremstår som urigtig som følge af indplaceringsregler, der anvendes til fordel for tredjemænd«.

Ved at anfægte afslaget på hans klage har sagsøgeren i øvrigt ikke anfægtet en akt, der indeholder et klagepunkt imod ham, fordi en sådan akt nødvendigvis må ligge forud for den nævnte beslutning, der ikke selv kan udgøre en sådan akt. Denne beslutning, hvorved klagen forkastes, er nemlig ikke andet end en bekræftelse af en tidligere beslutning og udgør således ikke isoleret betragtet en akt, der kan anfægtes, hvilket fremgår af dommen af 28. maj 1980 (Kuhner, sag 33 og 75/79, Sml. 1980, s. 1677).

Derfor må sagen efter Revisionsrettens opfattelse efter ethvert synspunkt afvises, enten på grund af forsinkelse, fordi den retter sig mod sagsøgerens indplacering, eller på grund af mangler på en sagsgenstand, fordi akten, der indeholder et klagepunkt imod ham ikke er angivet, eftersom den efterfølgende indplacering af andre tjenestemænd ikke kan udgøre en akt, der indeholder et klagepunkt imod sagsøgeren.

Endelig viser den omstændighed, at sagsøgeren mener at kunne kræve en anden indplacering her og nu, at han kræver en ændring af sin oprindelige indplacering, og at det derfor er denne sidste, der rent faktisk udgør søgsmålets genstand; det angår dog beslutninger, der ikke længere kan anfægtes.

Sagsøgeren har medgivet, at hans søgsmål er for sent anlagt »for så vidt det retter sig mod hans oprindelige indplacering«.

På den anden side er det hans opfattelse, at en ulige behandling, en forskelsbehandling i sammenligning med tjenestemænd, der er ansat efter ham, indeholder et klagepunkt imod ham. Hvis man nemlig anerkender, således som Revisionsretten gør det, at indplaceringen af tjenestemænd, der er ansat efter sagsøgeren, ikke kan indeholde et klagepunkt imod ham, vil dette være »en anerkendelse af, at vi ikke råder over noget retsmiddel mod forskelsbehandling, mod misbrug og mod ulighed.«

Sagsøgeren har anført, at de tjenestemænd, der er ansat efter ham, ikke har eksamensbeviser, der er bedre end hans egne, at det er »ubestrideligt, at de tilhører den samme kategori«, og at de derfor ikke kan ansættes på mere favorable vilkår. Dette er også det brud på ligheden og den forskelsbehandling, der følger heraf, som udgør klagepunktet mod sagsøgeren, og det er denne situation, som han må kunne anfægte med støtte i vedtægtens artikel 5.

Med hensyn til Revisionsrettens opfattelse, hvorefter sagsøgeren alene har anfægtet afslaget af 13. november 1980, har sagsøgeren medgivet, at han rent faktisk har begæret annullation af denne beslutning under punkt 4 i sine påstande, men dette er blot sket, fordi Domstolen også må annullere dette afslag, såfremt den giver sagsøgeren ret og anerkender, at han ved sin indplacering har været udsat for forskelsbehandling.

Efter sagsøgerens opfattelse er afslaget på denne klage ikke en akt, der er rent bekræftende, fordi den første skrivelse af 25. juli 1980 ikke — i modsætning til den formelle beslutning om afslag — var et svar, der var foranlediget af sagsøgerens reelle problemer.

Vedrørende sagsøgtens anbringende om, at søgsmålet må afvises, fordi det mangler en gyldig sagsgenstand efter vedtægten, har sagsøgeren anført, at den senere indplacering af andre tjenestemænd i nærværende sag indeholder et klagepunkt mod sagsøgeren, der må se sit karrierforløb »bremset af den uventede ansættelse af nye tjenestemænd på højere trin, trods vigtige forskelle i alder og erfaring«. Ifølge sagsøgeren er det denne ansættelse af nye ansøgere på mere favorable vilkår, der udgør klagepunktet, og han har betonet, at sagen ikke drejer sig om at betvivle indplaceringen af disse nye tjenestemænd, men angår en påstand om, at sagsøgeren får en lignende indplacering for at genskabe ligheden i karrierforløbene og overholde vedtægtens artikel 5, stk. 3.

B — Realiteten

Det er sagsøgerens opfattelse, at indplaceringen af allerede ansatte tjenestemænd ikke kan sammenlignes med indplaceringen af tjenestemænd, der er blevet ansat udefra »i al hast og på grundlag af kontrakter som midlertidigt ansatte eller hjælpeansatte, og som Revisionsretten anfører at kunne indplacere efter kriterierne, den selv fastsætter«.

Sagsøgte kunne utvivlsomt fastsætte omfanget af de erfaringer, der kræves, men skulle ikke desto mindre anvende de samme regler på alle sine tjenestemænd i de samme kategorier og tjenestegrupper.

Vedtægtens artikel 5, stk. 3, er til hinder for, at en institution kan begunstige nyankomne i forhold til tjenestemænd, der allerede er ansat i institutionen. Denne vedtægtsbestemmelse er det skrevne udtryk for et almindeligt princip, der svarer til den angelsaksiske regel om »equity«, der først og fremmest bringer kravet om »fairness« til udtryk.

Med hensyn til ansættelsesmyndighedens synspunkt, der er udviklet i skrivelsen af 13. november 1980, hvor det udtales, at den forpligtelse, der er nedfældet i vedtægtens artikel 5, stk. 3, som forpligtelse blot angår midlet, har sagsøgeren aldrig hævdet, at forfremmelsen skulle ske automatisk, men han påstår på den anden side, at begyndelsesvilkårene skal være de samme for alle tjenestemænd.

Efter sagsøgernes opfattelse er hans nuværende indplacering »under hensyn til de kriterier, der anvendes af den nye ansættelsesmyndighed, og dens personalepolitik« behæftet med forskelsbehandling og uforenelig med vedtægtens artikel 5, stk. 3.

Sagsøgeren har derfor bebrejdet Revisionsretten, at den har optrådt forskelsbehandlende ved indplaceringen af sine tjenestemænd, og at den ulighed, som han er blevet offer for, savner enhver begrundelse.

Det forhold, at sagsøgte ikke har foretaget en indplacering af sagsøgeren, der hviler på lighed, og som ikke er forskelsbehandlende, udgør en fejl, for hvilken sagsøgeren kræver erstatning. Det er hans opfattelse, at han siden sin ansættelse ved Revisionsretten har lidt et løntab af en størrelse på 30 000 BFR om måneden, hvilket for et tidsrum af 3 år giver et beløb på 1 080 000 BFR, som han har nedlagt påstand om at få tilkendt som skadeserstatning.

Revisionsretten har i svarskriftet anført, at »da striden angår en sammenligning mellem Williams og Revisionsrettens øvrige tjenestemænds stilling, må man nødvendigvis undersøge den situation, som han og disse tjenestemænd er stillet i«.

Sagsøgte har indledningsvis henvist til, at Revisionsretten ved sin oprettelse i henhold til vedtægtens rekrutterede midlertidigt ansatte og hjælpeansatte, der derpå blev ansat som tjenestemænd alene på grundlag af udvælgelsesprøver, der blev organiseret i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser. Det er således urigtigt at tale om vilkårlig udvælgelse og en generøs tildeling af lønklasser, og det er ligeledes fejlagtigt at hævde, at de udvælgelsesprøver, som de nuværende tjenestemænd har deltaget i og bestået, var skræddersyet til dem.

Ifølge sagsøgte har sagsøgeren tværtimod deltaget i alle udvælgelsesprøver for stillingsgrupperne A 5/4 og A 3. Han fik adgang til prøverne under ni udvælgelsesprøver, men »han blev dog ikke optaget på nogen af listerne over egnede ansøgere, der blev opstillet af udvælgelseskomiteerne for de respektive udvælgelsesprøver«.

Den sammenligning, som Williams søger at foretage mellem sig selv og andre tjenestemænd, der hævdes at være blevet begunstiget, har således ikke som sit grundlag »nogen favorisering eller en kritisabel fremgangsmåde ved udvælgelse og indplacering, men de enkelte ansøgers egenskaber, der er blevet bedømt objektivt.«

Sagsøgte understreger, at sagsøgeren læser det interne notat af 13. juni 1980 fra Leicht forkert og på den anden side i tavshed forbigår Revisionsrettens beslutning med virkning fra 21. februar 1980 vedrørende indplaceringskriterier og udnævnelse af personale. Det fremgår imidlertid af denne beslutning, der i sin indledning især nævner vedtægtens artikel 5, stk. 3, at den skal virkeliggøre ligebehandlingen, mere bestemt mellem dem, der har bestået udvælgelsesprøver.

Sagsøgte er herved nået til det resultat, at »sagsøgeren med urette tror, at han til sine fortjenester kan henregne en højere uddannelse og en større erfaring end andre tjenestemænd, der har kunnet skaffe sig lønklasser, der kan sammenlignes med hans«, og at Revisionsrettens administration under disse betingelser »ved de respektive vurderinger har foretaget afvejningen med den ligevægt og objektivitet, der må kræves«.

Sagsøgeren har i replikken indledningsvis på ny behandlet sin »fællesskabskarriere«. Han har herved understreget, at Kontrolkommissionen sædvanligvis forfremmede tjenestemænd, der var indplaceret i A 7, til lønklasse A 6 ved deres fastansættelse, men at dette ikke skete i sagsøgerens tilfælde, fordi Kontrolkommissionen havde besluttet at stille alle forfremmelser i bero, idet man afventede optættelsen af Revisionsretten. Under disse omstændigheder er Revisionsrettens forfremmelse af ham til lønklasse A 6 — med et års forsinkelse i forhold til den fremgangsmåde, som Kontrolkommissionen havde fulgt — ganske normal.

Efter denne henvisning til sin »fællesskabskarriere« har sagsøgeren på ny fermhævet, at han ikke begærer en ændring af sin oprindelige indplacering, men at det er hans opfattelse, at det vedrørende karriereforløbet ikke kan være muligt at give senere ansatte tjenestemænd mere favorable betingelser end tidligere ansatte tjenestemænd. En sådan indstilling har karakter af en ny omstændighed, og når en sådan ny omstændighed opstår, er det tilladeligt at revidere de tidligere tilvejebragte forhold, således som Domstolen har anerkendt det i sin dom af 12. juli 1973 (Tontodanati, sag 28/72, Sml. 1973, s. 779).

Ved sagsøgerens sammenligning af sin situation med den situation, som en anden tjenestemand, der er i samme lønklasse som ham, er stillet i, har han anført, at denne tjenestemand er indplaceret på løntrin 4, selv om han har 10 års faglig erfaring mindre end ham, og det fremgår således heraf, at der utvivlsomt skete forskelsbehandling, »bortset fra udvælgelsesprøverne A 5/4 og A 3«. I dette tilfælde kræver vedtægtens artikel 5, stk. 3, at sagsøgeren i det mindste skal være indplaceret på løntrin 8. Da forskellen i aflønningen af en tjenestemand, der er indplaceret i lønklasse A 6/2 og en tjenestemand, der er indplaceret i lønklasse A 6/8 er i størrelsen 30 000 BFR, har sagsøgeren hævdet, at han gennem tre år har lidt et tab, der beløber sig til 30 000 BFR om måneden, altså 1 080 000 BFR.

Sagsøgeren har herved fremhævet, at Revisionsretten allerede forud for sin beslutning af 21. februar 1980 ved ansættelsen indplacerede sine midlertidigt ansatte i »generøse« løntrin, og han har hævdet, at »hovedparten af Revisionsrettens tjenestemænd rent faktisk er blevet udnævnt på lykke og fromme og uden den sædvanlige offentlighed ved deres første ansættelse som midlertidigt ansatte«. Det fremgår ifølge sagsøgeren af dokument M 287/78, at formanden for Revisionsretten havde beklaget, at »der blandt de nyansatte findes en række dårligt kvalificerede«. Desuden blev disse midlertidigt ansattes forhold »berigtiget ved en udvælgelsesprøve, hvor formkravene ganske vist blev overholdt, men hvor indholdet blev fuldstændigt negligeret, fordi man overhovedet ikke krævede, at de såkaldte regnskabsrevisorer havde noget kendskab til bogføring«. Desuden var der ifølge sagsøgeren en beståelsesprocent på 91,96 % ved de således afholdte udvælgelsesprøver. Efter sagsøgerens opfattelse er det under disse

omstændigheder ikke muligt at tale om skinsyge fra sagsøgerens side, der i øvrigt ikke har nedlagt påstand om annullation af udvælgelsesprøveren, men blot om en lignende indplacering uden forskelsbehandling i forhold til andre tjenestemænds, der er ansat efter ham.

Angående Revisionsrettens anbringende om, at sagsøgeren er dumpet til 9 udvælgelsesprøver, har sagsøgeren anført, at det i virkeligheden forholder sig anderledes. Efter ansøgning fik han adgang til prøverne vedrørende ni stillinger som hævdet, men kunne kun deltage i tre prøver: en udvælgelsesprøve vedrørende lønklasse A 3 og to udvælgelsesprøver vedrørende lønklasserne A 5/4. I øvrigt har han anført, at disse tre udvælgelsesprøver »kun havde et formål, nemlig fastansættelse af midlertidigt ansatte, der var blevet ansat uden først at have været til udvælgelsesprøve«.

Til støtte for sin opfattelse har sagsøgeren gennemgået de ansøgers forhold, der fik adgang til disse tre udvælgelsesprøver.

Sagsøgeren har med hensyn til Leicht's notat ganske medgivet dettes interne karakter, men har ikke desto mindre fundet, at de oplysninger, som det indeholder, må kunne fremføres for Domstolen, og at selv et »isoleret tilfælde« må kunne interessere en offentlig myndighed.

Sagsøgeren har ligeledes medgivet formålstjenligheden af og selv rimeligheden bag Revisionsrettens beslutning af 21. februar 1980, men har kritiseret det forhold, at der i denne »ikke er fundet adgang til at anvende de samme generøse kriterier på personale, der er i tjeneste«. Det er i øvrigt heri den forskelsbehandling består, der er uforenelig med vedtægtens artikel 5.

Som svar på sagsøgtens anbringende om, at det er med urette, at sagsøgeren tror sig i besiddelse af en højere uddannelse og en større erfaring end andre tjenestemænd, hvis lønklasse kan sammenlignes med hans egen, har sagsøgeren endelig anført:

- 1) vedrørende sin uddannelse, at eftersom mindre end 12 af de 65 tjenestemænd, der er tilknyttet Fællesskabernes revisionskontrol, har en universitetsgrad i bogføring eller har eksamen med bogføring med speciale, kan det ikke bestrides, at hans uddannelse er højere.
- 2) vedrørende sin faglige erfaring, at sagsøgeren har sytten års faglig erfaring i bogføring og finansvæsen og, ifølge sine egne angivelser, er den eneste af Revisionsrettens tjenestemænd, der har påtaget sig regnskabsopgaver for en række filialer af multinationale selskaber. Da sagsøgeren hos Kontrolkommissionen alene var indplaceret i A 7, har han i øvrigt udført opgaver, der ikke stod i noget forhold til hans lønklasse i tiden fra 1974 til slutningen af 1978.

Det er derfor sagsøgerens opfattelse, at det fornødne grundlag for hans søgsmål foreligger, både efter et billighedssynspunkt og retligt set, fordi Revisionsretten ved at have udøvet forskelsbehandling har overtrådt vedtægtens artikel 5, stk. 3.

Sagsøgte har i duplikken beklaget, at sagsøgeren har drøftet den individuelle situation for andre af Revisionsrettens tjenestemænd og fastslået, at med »risiko for, at dens tavshed udlægges som tvetydighed, nægter Revisionsretten at udbrede sig om kvalifikationer, fortjenester, karriereforløb og udsigter for tjenestemænd i en sag, de ikke har anlagt, og som de ikke er parter i«.

Med hensyn til Tontodonati-dommen, som sagsøgeren har påberåbt til støtte for sit synspunkt, er det sagsøgtes opfattelse, at Domstolen i denne dom benægtede, at der skulle ske en anden indplacering, som en tjenestemand krævede på grund af en ny omstændighed, hvilket således strider imod sagsøgerens opfattelse. Det fremgår videre af denne dom, at Domstolen som en ny omstændighed anerkendte et forhold, der fremgik af den sagsøgende tjenestemands individuelle situation. Tjenestemanden udførte opgaver, der lå på et niveau over hans lønklasse. På grundlag af denne retspraksis er det tillige sagsøgtes opfattelse, »at der kan foreligge et nyt forhold, der fremgår af en sagsparts individuelle stilling«. Derimod kan det nye forhold ikke fremgå af indplaceringen af andre tjenestemænd ved den samme institution.

Imidlertid støtter sagsøgeren hele sin argumentation på en sådan sammenligning. I øvrigt ville en sådan opfattelse »føre til ustandselige klager fra tjenestemænd i en bestemt alder eller med en vis anciennitet, der måtte se ansatte, der enten er yngre eller har mindre anciennitet, indtræde i lignende stillinger eller endog højere stillinger end de, der indehaves af deres kolleger med større anciennitet, i kraft af deres gyldige eksamensbeviser eller det forhold, at de har bestået udvælgelsesprøver«.

Efter således at have forkastet sagsøgerens opfattelse har Revisionsretten dog undersøgt de forskellige anbringender både vedrørende andre tjenestemænds situation og forskriftsmæssigheden af de udvælgelsesprøver, der er blevet afholdt af Revisionsretten, og som er blevet anfægtet. Revisionsretten har herved især fremhævet, at ingen af de mange udvælgelsesprøver, der er omtalt i replikken, har været gjort til genstand for en klage eller et søgsmål, hverken fra Williams eller nogen anden ansøgers side.

Angående de kritikpunkter, som sagsøgeren har rettet mod de ansættelser, der er foretaget af Revisionsretten, har Revisionsretten »med styrke gjort gældende, at Revisionsretten siden sin oprettelse aldrig er skredet til nogen ansættelse efter vedtægten uden offentliggørelse af meddelelse om ledig stilling, der skal besættes«. Med hensyn til dokument M 287/78 fra Revisionsrettens formand, har sagsøgte anført, at dette udelukkende vedrører Revisionsrettens rådslagninger, og at det under ingen omstændigheder er relevant ved sagens vurdering, eftersom det alene omhandler den fremtidige ansættelsespolitik.

Sagsøgte har ikke bestridt sagsøgerens kvalifikationer, men det er efter sagsøgtes opfattelse ikke disse, som sagen drejer sig om.

Efter at have undersøgt spørgsmålet har sagsøgte fastholdt, at sagsøgeren rent faktisk har deltaget i ni udvælgelsesprøver.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 10. juni 1982 har sagsøgeren ved advokat V. Biel, Luxembourg, og Revisionsretten ved J. A. Stoll, som befuldmægtiget, og ved advokat A. Bonn, Luxembourg, afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Domstolen.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 15. juli 1982.

Præmisser

- 1 Ved stævning indleveret til Domstolens justitskontor den 14. januar 1981 har Calvin E. Williams, der er tjenestemand ved Revisionsretten for De europæiske Fællesskaber, anlagt sag med påstand om for det første, at det statueres, at de indplaceringskriterier, der anvendes af sagsøgte, hviler på forskelsbehandling, for det andet, at sagsøgte tilpligtes med virkning fra sagens anlæg at tilsikre sagsøgeren en indplacering, der mindst kan sammenlignes med den, som de af hans kolleger har, der er på omtrent samme alder, har den samme universitetsuddannelse og de samme faglige erfaringer, for det tredje, at afslaget på sagsøgerens klage annulleres, og for det fjerde, at der tillægges ham erstatning for det tab, som han har lidt som følge af Kommissionens fejl, og som han har opgjort til et beløb på 1 080 000 BFR, med renter 6 % fra nærværende sags anlæg.

Sagens baggrund

- 2 Den 16. december 1976 blev sagsøgeren af Rådet udnævnt til tjenestemand på prøve ved Kontrolkommissionen i lønklasse A 7 og fastansat i sin lønklasse ved beslutning af 14. juni 1977.
- 3 I forbindelse med den gradvise oprettelse af Revisionsretten blev sagsøgeren efter ansøgning overflyttet til Revisionsretten ved beslutning af 18. april 1978, truffet af Revisionsrettens ansættelsesmyndighed, og udnævnt til ekspeditionssekretær i lønklasse A 7, løntrin 3, med virkning fra den 1. maj 1978. Den 29. maj 1979 blev han forfremmet til lønklasse A 6, løntrin 1, idet hans anciennitet inden for løntrinnet blev fastsat med virkning fra den 1. juli 1977.
- 4 I det samme tidsrum rekrutterede sagsøgte tjenestemænd og øvrige ansatte, der endnu ikke havde været i Fællesskabernes tjeneste, og som fra den 21. februar 1980, blev indplaceret i henhold til kriterier for indplacering og udnævnelse af personale, som var indeholdt i en beslutning fra Revisionsretten.

- 5 Disse indplaceringskriterier har efter sagsøgerens opfattelse medført, at der er blevet skabt forskelsbehandling, idet nye og udefra kommende tjenestemænd og øvrige ansatte er blevet klart gunstigere indplaceret end allerede ansatte tjenestemænd, der er blevet overflyttet fra Kontrolkommissionen; derfor har sagsøgeren den 12. maj 1980 rettet en skrivelse til ansættelsesmyndigheden med anmodning om, at Revisionsretten undersøgte mulighederne for at rette denne anomali.
- 6 Ved skrivelse af 25. juli 1980 afslog Revisionsrettens formand denne anmodning med den begrundelse, at der efter hans opfattelse ikke var grund til at anse den foreliggende situation som anormal, og at sagsøgerens overflytning og forfremmelse var sket i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser, især artikel 46.
- 7 Ved en gennemgang af sine personlige akter fik sagsøgeren kendskab til et notat af 13. juni 1980 fra det medlem af Revisionsretten, der var ansvarlig for personale og administration, til Revisionsrettens formand, hvori det anføres, at tjenestemænd, der er ansat udefra på grundlag af kontrakter som midlertidigt ansatte eller hjælpeansatte, i almindelighed ved deres udnævnelse til tjenestemænd får en bedre indplacering end deres fastansatte kolleger, der er omfattet af vedtægtens artikel 46, men at denne anomali ikke kunne rettes, fordi Revisionsretten af frygt for at skabe en ny situation med forskelsbehandling var nødt til at gennemføre en igangværende ansættelsesprocedure efter de samme regler, og at Williams, hvis tilfælde blev omtalt særskilt, i øvrigt kun kunne forfremmes i overensstemmelse med vedtægtens artikel 46.
- 8 I medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, indgav sagsøgeren den 15. september 1980 en klage, hvori han henviste til dette notat og begærede, at hans indplacering blev berigtiget.
- 9 Denne klage blev afslået ved skrivelse af 13. november 1980 fra Revisionsrettens formand, idet denne meddelte sagsøgeren, at hans klage ikke kunne behandles, fordi hans indplacering, som han frivilligt havde accepteret både ved sin ansættelse hos Kontrolkommissionen og ved sin overflytning til Revisionsretten, ikke længere kunne berigtiges, ligesom det blev fremhævet, at notatet af 13. juni 1980 alene var et internt forberedende dokument og derfor ikke kunne forpligte ansættelsesmyndigheden.

- 10 I medfør af procesreglementets artikel 91 har Revisionsretten påstået sagen afvist uden først at fremføre sine realitetsanbringender.

Formaliteten

- 11 Til støtte for afvisningspåstanden har sagsøgte anført, at søgsmålet er åbenbart for sent anlagt, fordi beslutningerne vedrørende sagsøgerens indplacering, nemlig hans fastansættelse ved Kontrolkommissionen, hans overflytning til Revisionsretten i den lønklasse, som han var indplaceret i ved denne institution, og hans forfremmelse til lønklasse A 6, aldrig har været gjort til genstand for et søgsmål, samt at indplaceringen af andre tjenestemænd, der er ansat efter ham, ikke som sådan kan udgøre en akt, der indeholder et klagepunkt imod ham; Revisionsretten har også tilføjet, at afslaget på hans klage er en akt, der alene bekræfter tidligere beslutninger og derfor ikke kan anfægtes.
- 12 Sagsøgeren har anerkendt, at han ikke længere har ret til at bestride sin oprindelige indplacering, men det er hans opfattelse, at han kan bestride sin nuværende indplacering, fordi der er opstået nye omstændigheder ved den bedre indplacering, som tjenestemænd og øvrige ansatte har fået, der siden februar 1980 er blevet ansat uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste. Det er i øvrigt denne foranstaltning — den efterfølgende, mere gunstige indplacering af andre tjenestemænd — der indeholder et klagepunkt imod ham, selv om det for ham på ingen måde drejer sig om at rejse tvivl om de nævnte indplaceringer; endelig er afslaget på klagen ikke en rent bekræftende akt, fordi den er det eneste begrundede svar på sagsøgerens klagepunkter.
- 13 Det skal bemærkes, at sagsøgeren hverken har anfægtet sin oprindelige indplacering eller indplaceringen af nye tjenestemænd, der er ansat efter februar 1980 uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste. De eneste omstændigheder, der derfor skal undersøges, angår for det første spørgsmålet om, hvorvidt denne indplacering af nye tjenestemænd udgør en ny omstændighed, der kan siges at indeholde et klagepunkt imod sagsøgeren, og for det andet beskaffenheden af afslaget på klagen, altså det spørgsmål, hvorvidt der her alene foreligger en rent bekræftende akt.

- 14 Vedrørende den første omstændighed er der grund til at minde om, at Domstolen i dommen af 12. juli 1973 (Tontodonati, sag 28/72, Sml. 1973, s. 779) anerkendte, at der består en ret til at kræve en ny undersøgelse af den administrative situation, som en tjenestemand befinder sig i, når der gennemføres ændringer i strukturen inden for den tjeneste, som tjenestemanden henhører under; således giver gennemførelsen af en almindelig beslutning om nye indplaceringskriterier for personale, der som nyansatte er indtrådt i tjenesten, og som indebærer en forskelsbehandling af tjenestemænd, der tidligere er udnævnt, disse en adgang til at kræve en ny undersøgelse af deres administrative situation for at få en passende tilpasning af deres indplacering, fordi den opståede nye omstændighed er af en sådan art, at den indeholder et klagepunkt imod dem.
- 15 Hvad angår sagsøgtens anbringende vedrørende det forhold, at sagsøgeren har anfægtet en akt, der blot bekræfter tidligere beslutninger, der ikke kan anfægtes, rammes denne formalitetsindsigelse af det netop påviste forhold, at det er den almindelige beslutning om nye indplaceringskriterier, der trådte i kraft den 21. februar 1980, der i denne sag udgør den akt, der indeholder et klagepunkt imod sagsøgeren, der ved anfægtelsen af den har overholdt samtlige frister i vedtægtens artikler 90 og 91.
- 16 Sagen kan således antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 17 Sagsøgerens argumentation angår i det væsentlige to problemer vedrørende hans indplacering, samt hans påstand om skadeserstatning.

A — Sagsøgerens indplacering

- 18 Sagsøgeren har støttet sit krav om en bedre indplacering på vedtægtens artikel 5, stk. 3, der har følgende ordlyd: »Tjenestemænd, der tilhører samme kategori eller samme tjenestegruppe, er undergivet de samme ansættelses- og karrierevilkår«. Denne bestemmelse skal efter sagsøgerens opfattelse fortolkes således, at den forbyder enhver forskelsbehandling mellem tjenestemænd i samme kategori eller inden for samme tjenestegruppe; sagsøgeren har imidlertid anført, hvilket også Revisionsrettens administration selv har gjort det i notat af 13. juni 1980 — at tjenestemænd, der er blevet ansat efter februar 1980, med færre faglige erfaringer og færre universitetseksamener end han, besætter lønklasser, der er højere end hans, eller også —

hvor de er indplaceret i samme lønklasse — løntrin, der er højere end hans; herefter har sagsøgeren påstået, at ansættelsesmyndigheden er forpligtet til at rette denne anomali.

- 19 Sagsøgte har gjort gældende, at sagsøgerens nuværende indplacering, som han selv har accepteret, ikke længere kan anfægtes; sagsøgte har anført, at de tjenestemænd, der besætter lønklasser over sagsøgerens, har erhvervet denne indplacering ved udvælgelsesprøver, der var forskriftsmæssige og ikke er blevet bestridt, ligesom sagsøgeren selv gik op til en række af disse udvælgelsesprøver, men uden held.
- 20 Revisionsrettens argumentation er på dette punkt korrekt, og er i øvrigt ikke blevet modsagt af sagsøgeren, men ikke desto mindre stiller det spørgsmål sig stadig til besvarelse, hvorvidt sagsøgerens eksamensbeviser og faglige erfaring under hensyn til de nye omstændigheder, der fremgår af de nye indplaceringskriterier, der trådte i kraft i februar 1980, giver ham ret til at kræve indplacering på et højere løntrin end sit eget inden for sin lønklasse, dvs. A 6.
- 21 Indledningsvis bemærkes, at vedtægtens artikel 5, stk. 3, der udtrykker princippet om ligebehandling mellem tjenestemænd inden for samme kategori eller samme tjenestegren, må tillægges en væsentlig betydning, blandt de retsregler, der gælder for Fællesskabernes tjenestemænd.
- 22 Dette princip ligger til grund for vedtægtens bestemmelser, bl.a. artikel 46, der finder anvendelse ved advancement til et højere løntrin, ved forfremmelser, når karriereforløbene fra begyndelsestidspunktet har været ensartet reguleret. Dette har imidlertid ikke været tilfældet i nærværende sag, hvor Revisionsretten, der var en nydannelse, og som derfor var nødt til at ansætte nyt personale udefra, fastsatte selvstændige indplaceringsbestemmelser for tjenestemænd, der ansattes uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste, og som sådanne ikke fandtes inden for Fællesskabets øvrige institutioner.
- 23 Under disse omstændigheder kan Revisionsretten ikke over for tjenestemænd, der er overflyttet fra de øvrige institutioner, herunder fra Kontrolkommissionen, påberåbe sig artikel 46 som begrundelse for den anførte forskel i den situation, som disse befinder sig i i forhold til de nye tjenestemænds situation, der er blevet ansat uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste, især da det afgørende kriterium efter beslutningen af februar 1980 vedrørende indplacering på løntrin, er den faglige erfaring,

og da sagsøgeren selv efter Revisionsrettens opfattelse ved anvendelsen af dette kriterium har ret til indplacering på et løntrin, der ligger over hans nuværende.

- 24 Følgelig annulleres sagsøgtets afslag, hvorved en fornyet behandling af sagsørgernes indplacering nægtes, ligesom det pålægges Revisionsretten at foretage en berigtigelse af sagsøgerens indplacering med hensyn til løntrin, hvorved den i overensstemmelse med beslutningen af februar 1980 skal vurdere sagsøgerens faglige erfaring og eventuelt hans eksamensbeviser med henblik på at fjerne den indplaceringsforskel, der består i forhold til tjenestemænd, der udefra er trådt i Fællesskabets tjeneste, og på hvem indplaceringskriterierne i den ovennævnte beslutning er blevet anvendt.

B — Erstatningspåstanden

- 25 Sagsøgeren støtter sin erstatningspåstand på den omstændighed, at Revisionsretten har begået en fejl, der efter hans opfattelse består i, at hans indplacering hviler på forskelsbehandling; hvis han nemlig var blevet indplaceret i lønklasse A 6, løntrin 8, ville han yderligere have tjent 30 000 BFR om måneden, hvilket for et tidsrum af tre år giver 1 080 000 BFR, det indtalte beløb.
- 26 Det bemærkes, at da sagsøgeren ikke har anført relevante anbringender vedrørende forvaltningens mulige fejl, kan hans påstand, der grunder sig på Revisionsrettens forvaltningsretlige ansvar, ikke tages til følge.
- 27 Når yderligere henses til, at Domstolen har anerkendt, at sagsøgerens indplacering hviler på forskelsbehandling, og at den har tilpligtet sagsøgte at foretage en berigtigelse af nævnte indplacering som ovenfor anført, får sagsøgeren således en passende godtgørelse, hvilket gælder så meget mere som sagsøgeren, der alene har nedlagt påstand om ændring af sin indplacering med virkning for fremtiden, ikke gennem en erstatningspåstand kan opnå et resultat, der ville svare til en ændret indplacering med virkning for tiden forud for februar 1980.
- 28 Denne rettelse skal ske med virkning fra det tidspunkt, hvor sagsøgeren indgav sin ansøgning efter vedtægtens artikel 90, stk. 1, og med rente 6 % fra de respektive forfaldsdage.

Sagens omkostninger

- 29 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger.
- 30 Da Revisionsretten i det væsentlige har tabt sagen dømmes den til at afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1. Revisionsretten tilpligtes at ændre sagsøgerens løntrin med virkning fra 12. maj 1980, herunder at overholde de kriterier, der fremgår af dens beslutning af februar 1980.
2. Revisionsretten tilpligtes at udbetale de lønforskelle, der fremkommer ved denne ændring, med rente 6 % fra de respektive forfaldsdage.
3. Beslutningen fra Revisionsrettens formand af 25. juli 1980 annulleres.
4. Revisionsretten betaler sagens omkostninger.

Touffait

Mackenzie Stuart

Everling

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. oktober 1982.

P. Heim
Justitssekretær

A. Touffait
Formand for tredje afdeling